

FUNDAȚIA CULTURALĂ VARADINUM

FESTUM VARADINUM A XXV-a SERIE DE EVENIMENTE ORADEA, 17 – 24 aprilie 2016 EVENIMENTE PREMERGĂTOARE 14 – 16 aprilie EVENIMENTE ULTERIOARE 25 – 26 aprilie

EVENIMENTE PREMERGĂTOARE

Joi, 14 aprilie

17:00 Zilele Filmului Maghiar – Túskevár 2012, 99 minute, film pentru tineret, subtitrat în limba română

Locul evenimentului: Cinema Palace – Lotus Center

Ecranizarea celebrului roman al lui Istvan Fekete: Castelul din spini (Tuskevar), destinat tineretului și copiilor.

Regie: Balogh György

Scriitor: Fekete István

Imagine: Gulyás Ákos

Producator: Ferenczy Gábor

Interpreți: Nagy Marcell, Péntek Bálint, Kovács Lajos, Détár Enikő, Rékasi Károly, Haumann Péter, Eperjes Károly, Molnár Piroska

Vineri, 15 aprilie

17.00 Zilele Filmului Maghiar – În numele lui Sherlock Holmes (regie: Bernáth Zsolt)

Locul evenimentului: Cinema Palace – Lotus Center

19.00 Masă rotundă cu Csaplár Vilmos – seară literară

Locul evenimentului: Bibliotecă Illyés Gyula

Sâmbătă, 16 aprilie

11.00 Masă rotundă Junior – matineu literar pentru copii cu scriitoarea Molnár Krisztina Rita

Locul evenimentului: Bibliotecă Illyés Gyula

19.00 Masă rotundă Plus – seară literară

Locul evenimentului: Bibliotecă Illyés Gyula

EVENIMENTE

Duminică, 17 aprilie

10.00 Slujbă festivă - predică Zán Fábrián Sándor, episcop din Ucraina, lansarea cărții - **Tiszántúli református lelkész-önéletrajzok 1942-1944 (Biografii de preoți reformați dincolo de Tisa, 1942-1944)**

Locul evenimentului: Biserica reformată din Oradea, Orașul nou

14.00 Expoziția interactivă despre fotbalisții maghiaro-evreiești

Locul evenimentului: Sinagoga Neologă Sion din Oradea

Expoziția este prezentată de Asociația Culturală Maghiaro-Evreiască și MTK din Budapesta.

15.00 Sfințirea Sediului Eparhiei – predică Csűry István, episcopul Eparhiei reformate din Királyhágómellék, program festiv – participă Ansamblul de dansuri populare Csillagocska, cânt și corul cantorilor Eparhiei. Prezentarea clădirii sediului.

Locul evenimentului: curtea sediului – Oradea, Str. Sulyok István nr. 9.

17.00 Legenda Cetății Oradea despre regele Sf. Ladislau – expoziție permanentă

Locul evenimentului: Biserica din Cetate

Expoziția dorește să completeze cunoștințele vizitatorilor despre regele Sf. Ladislau

19.00 Operă fără granițe – o producție comună a Facultății de arte a Universității din Oradea și a Facultății de Muzică a Universității din Debrecin

Locul evenimentului: Sala Enescu-Bartók a Filarmonicii din Oradea

Luni, 18 aprilie

8.00 Din tată în fiu – întâlnirea meșterilor de păstrare a tradițiilor

Locul evenimentului: Șirul Canonicilor

11.00 Ziua mondială a protecției monumentelor istorice – informarea presei, specialiști invitați: Emődi Tamás, Jakabffy László, Mihálka Nándor, Sárközi Zoltán

Locul evenimentului: Cetatea din Oradea

O parte importantă a moștenirii noastre istorice o constituie patrimoniul construit care trebuie păstrat și predat generației viitoare, așa cum l-am primit de la strămoșii noștri..

15.00 Expoziție de machete și tablouri ale construcțiilor realizate de arhitectul Ybl Miklós

Locul evenimentului: Cetatea din Oradea, clădirea L.

Expoziția, realizată de specialiști din Budapesta, aduce un omagiu arhitectului renumit, cu ocazia aniversării de 200 ani de la naștere.

15.00 Sfântul Ladislau, regele cavalier - concurs de desene, festivitate de decernare a premiilor

Locul evenimentului: Sala de festivități a Liceului Teologic Romano Catolic Sfântul Ladislau

Liceul "Sf. Ladislau" anul acesta a lansat a șaptea oară concursul de desene destinat elevilor.

16.30 Expoziția Madarassy

Locul evenimentului: Palatul Episcopal Romano catolic din Oradea

Artistul invitat la Oradea ne încântă cu lucrări create prin „foc și flacăra”.

18.00 Program comemorativ Emőd Tamás în 2 părți

„Lomok a szekrényben” – (Boarfe în dulap) un program literar realizat de elevii Liceului Teologic Sf. Ladislau, pe baza textelor de cabaret ale poetului;

Tűnt idők üzenete – (Mesajul vremurilor dispărute) compilare de poezii în prezentarea lui Meleg Vilmos

Locul evenimentului: Sala de festivități a Liceului Teologic Romano Catolic Sfântul Ladislau

Marti, 19 aprilie

10.00 Eppur si muove – És mégis mozog a Föld... (Și totuși se mișcă) – ziua școlii

Locul evenimentului: Sala de festivități a Liceului Teologic Romano Catolic Sfântul Ladislau
Liceul s-a înrolat în programele Festum Varadinum începând cu anul 1997 cu o zi dedicată lui Sf. Ladislau, la început cu un concurs de istorie, astăzi cu o serie de programe interactive variate.

13.00 Expoziție de medalii – expoziția individuală Magyari Imre

Locul evenimentului: Sala de muzeu a Centrului Ecleziastic Lorántffy Zsuzsanna, Oradea, Piața Libertății nr.38

15.00 Dialogul generațiilor – convorbiri cu foștii elevi ai școlii – ziua școlii

Locul evenimentului: Școala Generală Szacs vay Imre

17.00 Slujbă festivă, predică Kovács Zsombor preot ev. din Timișoara, selecție din perlele folclorului sacral al Bazinului Carpaților în interpretarea lui Nagy Noémi, Laczkó Vass Róbert, Szép András și Szép Gyula, participă Cvartetul Varadinum și formația de copii a Grădiniței Evanghelice, agapă.

Locul evenimentului: biserica evanghelică din Oradea

19.00 A douăsprezecea noapte sau Cum vă place, după William Shakespeare – Teatrul Tamási Áron din Sfântul Gheorghe

Locul evenimentului: Teatrul de stat Oradea

Miercuri, 20 aprilie

9.00 Ady? Ady. – zi cu porți deschise la Liceul Ady Endre

Activități începând de la orele 9.00 și 11.30

Locul evenimentului: Liceul Teoretic Ady Endre

10.00 Varadinum Junior – ziua școlii

Locul evenimentului: Colegiul Mihai Eminescu

15.00 Expoziția Asociației Artiștilor din Székesfehérvár. Membri: Arany Gold Zoltán, Büki Zsuzsanna, Dér Adrienn, Ecsedi Mária, Haraszi Zsolt, Hencz Teréz, Jónás Attila, Koppány Attila, Korompai Péter, Miklós János, Paczona Márta, Péter Ágnes, Pinke Miklós, Revák István, Szarka Tamás, Szegedi Csaba, Szentes Ottokár, Ujházi Péter, Végvári Beatrix. Expoziția va fi deschisă de istoricul de artă Kovács Péter Barnabás, cuvântare de bun venit: Brájer Éva, viceprimar al orașului Székesfehérvár

Locul evenimentului: Galeria Tibor Ernő

Asociația Artiștilor din Székesfehérvár este asocierea voluntară a artiștilor din diverse ramuri ale artei plastice și design care s-a înființat în 1992. Asociația are 50 membri, deopotrivă artiști maturi și tineri căutători de drumuri noi.

16.00 Expoziția individuală a artistului fotograf Morvay-Szabó Edina-Éva

Locul evenimentului: Galeria Stúdió – Palatul Vulturul Negru

17.00 Slujbă religioasă festivă și agapă, predică Nt. Bálint Róbert Zoltán, preot din Mészkő, Consilierul Bisericii Unitariene Maghiare

Locul evenimentului: Biserica parohiei unitariene Oradea-Bihor (str. Nicolae Jiga nr. 72)

19.00 Luo Huaizhen - Li Yaxian – operă comică tradițională sichuană din China

Locul evenimentului: Teatrul de Stat Oradea.

Opera sichuană este un tip de operă care își are originea în provincia Sichuan din Sud-Vestul Chinei. Opera este o comedie savuroasă, prezentată de actori talentați, care susțin solo-uri unice, expresive cu joc bogat de percuție. Caracteristicile cele mai importante ale operei sichuane sunt povestirile distractive, solo-urile vocale și cascadoriile, precum și jocul actoricesc elegant și viu. Producția Operei Chongqing o are ca protagonistă pe Shen Tiemei, personalitate proeminentă a operei sichuane.

Joi, 21 aprilie

9.00 Jancsi és Juliska (Hansel și Gretel) – spectacol muzical cu păpuși

Locul evenimentului: Centrul Cultural Posticum. Oradea, str. Teiului nr.26

10.00 Porți deschise – ziua școlii

Locul evenimentului: Liceul Reformat Lorántffy Zsuzsanna

10.00 Se prezintă orașul Székesfehérvár din Ungaria – deschidere festivă, cuvântare de bun venit rostită de dr. Cser-Palkovics András, primarul orașului Székesfehérvár

Locul evenimentului: Sala festivă a Primăriei Oradea

11.00 Oradea și Bihorul la finele secolului al XII-lea (sfârșitul domniei casei Arpad) – Conferință istorică, prezentare de carte

Locul evenimentului: Sala festivă a Primăriei Oradea

11.30 Civili pentru păstrarea amintirii Marelui Război (Primul război mondial) - expoziție

Locul evenimentului: Cetatea din Oradea, clădirea I

12.30 Cetatea mea, patria mea – prezentarea și decernarea premiilor la concursul de desene pentru copiii din Bazinul Carpaților.

Locul evenimentului: Cetatea din Oradea, clădirea L.

Organizația din Szekesfehervar a Cercului de prieteni "Armata și Societatea" (A Honvédség és Társadalom Baráti Kör Székesfehérvári Szervezete) a organizat a patra oară concursul de desene destinat copiilor din Bazinul Carpaților, de care, încă de la început, s-au interesat mai mulți elevi din Oradea. Ca urmare a luat nastere o înfrățire între școlile generale II. Rakoczy Ferenc și Szacs vay Imre. În ultimii ani au participat peste 2000 de elevi la acest concurs. Anul acesta numărul participanților s-a ridicat la o mie. Din desenele cele mai bune se organizează ezpoziții de amploare la Oradea, Szekesfehervar și alte localități.

15.00 Galeria Portretelor Eroilor – expoziție

Locul evenimentului: Cetatea din Oradea, clădirea B.

Din 2014 colindăm lumea cu cca. 80 de creații, portrete, picturi și peisaje fantezii care prezintă eroii soldați, comandanții, locurile și evenimentele ale Primului Război Mondial, pentru membrii generației actuale, accentuând totodată importanța păcii în Europa comună, necesitatea memoriei comune.

16.00 Medicul regimentului la front – expoziție despre viața la front în Primul Război Mondial

Locul evenimentului: Cetatea din Oradea, clădirea B.

Se prezintă fotografiile și jurnalul medicului dr. Kemény Gyula.

16.00 Prezența viața regelui Sfântul Ladislau și monumentele orașului Székesfehérvár! – concurs de istorie locală

Locul evenimentului: Sala de festivități a Liceului Teologic Romano Catolic Sfântul Ladislau

Participă 6 echipe cu câte trei membri (doi pensionari și un elev)

17.00 Regii maghiari pe medalii contemporane – Emisiunea de medalii a Asociației de colecționare a medaliilor din județul Fejér, Ungaria, în perioada 1987-2011 – expoziție și conferință

Locul evenimentului: Cetatea din Oradea, clădirea B.

Asociația, bazându-se pe activitatea sa de peste un sfert de secol în confecționarea medaliilor, prezintă, în cadrul unei expoziții și conferințe, realizarea seriei de medalii despre regii maghiari și monarhii habsburgici.

18.00 Se prezintă Corul de cameră Vox Mirabilis – dirijor Zemlényi Katica

Locul evenimentului: Bazilica Romano Catolică

Corul din Székesfehérvár are un trecut de aproape 60 ani. Susțin concerte în țara și în străinătate. În acest an corul a fost invitat la Budapest Spring Festival.

18.00 Peripețiile bravului soldat Svejek – comedie satirică

Locul evenimentului: Casa comunității Bocskai István din Episcopia Bihor

18.00 Meciuri amicale de handbal („Unirea” Valea lui Mihai - Vasas SC Budapesta –fete, respectiv SC Aleșd – Vasas SC - baieti)

Locul evenimentului: Sala de sport a Școlii de sport din județul Bihor

19.00 Întâlnirea publicului cu campionii olimpici ai Vasas SC Budapesta

Locul evenimentului: Centrul Ecleziastic Lorántffy Zsuzsanna

19.00 Cărți poștale vechi, istorioare vechi – Oradea-Olosig – Prezentarea cărții lui Péter I. Zoltán

Locul evenimentului: Libraria Illyés Gyula

Vineri 22 aprilie

13.00 Gravuri ale renașterii și barocului german în colecția Muzeului Țării Crișurilor

Locul evenimentului: Episcopia Romano Catolică din Oradea.

Obiectele expuse cele mai valoroase sunt 3 gravuri originale ale lui Albrecht Dürer (1471-1528).

Familia lui Dürer este originară din Bihor, un unchi de al sau a fost preot la Oradea.

15.00 Nonconformismul și libertatea artistică – Cariera Szilvássy Carola – expoziție, curator Szabeni Zsuzsa

Locul evenimentului: Casa Darvas-La Roche

Szilvássy Karola (1876-1948), personalitatea emblematică a Clujului, infirmiera în primul război mondial, cu un rol important în ajutorarea bolnavilor și săracilor, muza scriitorului Bánffy Miklós. Expoziția se bazează pe moștenirea ei din arhiva Eparhiei Reformate din Ardeal.

16.00 1956: Eroism-Stimă-Demnitare –Concurs istoric pentru elevi de liceu

Locul evenimentului: sala festivă a Liceului Ady Endre

17.00 Transportul cu tramvaiul are 110 ani în Oradea – Prezintă: profesorul Nagy István și inginerul Makai Zoltán

Locul evenimentului: Sala de muzeu a Centrului Eclesiastic Lorántffy Zsuzsanna.

Transportul în comun cu tramvaiul a pornit în 25 aprilie 1906. În prima zi s-au vândut cca. 5000 de bilete (aproape 10% din populație). Tramvaiele „goneau” până seara la ora 10.

19.00 Pe aripile muzicii – A táncos bárány (Mielul dansator) (balet) – prezintă ansamblul de dansuri populare și orchestra Csillagocska (Steluța) din Oradea

Locul evenimentului: sala festivă a Universității Creștine Partium.

Ansamblul de dansuri populare adulți și copii **Csillagocska** are o tradiție de peste 10 ani. Scopul principal al activității este păstrarea valorilor folclorice din zona Oradiei.

Corul de bărbați **Váradi Dalnokok** s-a înființat acum 6 ani, sub conducerea dirijorului Márkus Zoltán.

Corul de femei **Nagyváradi Asszonykórus** s-a înființat după modelul corului de bărbați, are o vechime de peste 4 ani.

Sâmbătă, 23 aprilie

8.30 1956: Eroism-Stimă-Demnitare –Concurs istoric pentru elevi de liceu

Locul evenimentului: sala festivă a Liceului Ady Endre.

Concursul are o vechime de mai mulți ani și are scopul să ofere cunoștințe cât mai aprofundate elevilor.

15.00 Școala femeilor cu succes

Locul evenimentului: Sala multifuncțională din Cetatea Oradea

17.00 Prezentare de cărți și discuții la catedră

Locul evenimentului: Cetatea din Oradea, clădirea E, etajul I.

Se prezintă publicații despre patrimoniul spiritual și material al bisericii romano catolice din Oradea. Participă Boka László istoric literar din Budapesta, Jankovits László cercetător din Pécs, Angi János și Lakner Lajos directori de muzeu la Debrețin. Standul de cărți oferă mai multe volume ce se pot cumpăra.

18.00 Autoexprimarea și autodezvoltarea înnoitoare a populației maghiare din Oradea în timpul regimului socialist în domeniul sportului, creativității și al dansului – conferință

Locul evenimentului: Sala festivă a Liceului Ady Endre

18.30 Mozart „O mică serenadă romantică” – concertul organistului Rákász Gergely din Ungaria

Locul evenimentului: Biserica din Cetatea Oradea.

Wolfgang Amadeus Mozart s-a născut acum 260 ani. După concertele de orgă susținute anul trecut de Rákász Gergely din operele lui Bach, cu săli pline, de această dată artistul oferă opere de Mozart, precum și de Franz Liszt, Cesar Franck și Ludwig van Beethoven. Organistul precizează: „dacă pentru mine Bach este ordinea din Univers, Mozart este zămbetul lui Dumnezeu”. Interpretarea muzicii este completată de comentarii interesante.

19.00 Cvartetul Varadinum – concert de muzică de cameră

Locul evenimentului: Biserica romano catolică din Olosig.

Ansamblul s-a înființat la 15 noiembrie 1989, la inițiativa regretatului muzicolog Thurzó Sándor. Membri fondatori: Tokaji Ágnes – vioara întâia, Lucian Malița – vioara a doua, Thurzó Sándor József – viola și Dr. Marcu Ágnes violoncel.

20.00 Concert Ruzsa Magdi

Locul evenimentului: Piața Ferdinand

Duminică, 24 aprilie

10.00 Zi de pelerinaj Sfântul Ladislau

11.00 Slujba festivă și procesiune – liturghia celebrată de exc. Böcskei László episcop de Oradea

Locul evenimentului: Bazilica romano catolică

16.00 Spectacol dat de fanfara Școlii de arte Francisc Hubic Și fanfara din Derecske (Ungaria)

Locul evenimentului: Piața Ferdinand

17.00 Gavrucza 70 – rapsodie de langă Ier – prezentare de carte și expoziție

Locul evenimentului: Sala studio Szigligeti

19.00 Festivitatea de decernare a premiilor Varadinum

Urmată de

Rossini: Stabat Mater – oratoriu de dans – prezintă Ansamblul de dans Oradea, regie și coregrafie: Kun Attila

Locul evenimentului: Teatrul de Stat Oradea.

Cântecul medieval Stabat Mater stă la baza compoziției lui Gionacchino Rossini, oratoriu pentru patru soliști vocali, cor mixt și orchestră, definitivată în 1841. Opera oratorică de această dată se reformulează prin introducerea dansului de către Ansamblul de Dans Oradea. Spectacolul este format dintr-un ansamblu de căutări de cai și întâlniri noi pentru înțelegerea granițelor și mostenirilor istorice, a patrimoniului cultural.

EVENIMENTE ULTERIOARE

Luni, 25 aprilie

17.00 Zilele filmului maghiar - A halálba táncoltatott leány (The Maiden Danced to Death), 2011, 106 minute, film muzical, cu subtitrare în limba română

Locul evenimentului: Cinema Palace – Lotus Center

Regie și scenariu: Hules Endre

Imaginea: Zsigmond Vilmos (premiul Oscar), Honti Zoltán

Muzică: Kiss Ferenc

Productor: Garami Gábor

Interpretează: Hules Endre, László Zsolt, Melkvi Bea, Zsigmond Emőke, Kovács Lajos

La baza filmului stă o baladă de sute de ani, despre ispite și compromisuri.

Marti, 26 aprilie

17.00 Zilele filmului maghiar – Swing 2014, 117 minute, comedie muzicală, subtitrare în limba română

Locul evenimentului: Cinema Palace – Lotus Center

Regie și scenariu: Fazekas Csaba

Imagine: Garas Dániel

Muzică: Faltay Csaba

Coregrafie: Papp Tímea

Producător: Bodzsár István (Unio Film)

Interpreți: Ónodi Eszter, Csákányi Eszter, Töröcsik Franciska, Töröcsik Mari, Kulka János, Mészáros Béla, Csuja Imre, Szatory Dávid, Gáspár Tibor, Nagy Mari

Intr-o noapte ploioasă se întâlnesc trei femei de diverse vârste, necăjite și amărâte, care, cu ajutorul unei dizeuze îmbătrânite, înființează orchestra Swing Angels, o noua ocazie oferită de viață.